

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av sjötrafiklagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av sjötrafiklagen (RP 54/2021 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 11/2021 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av av sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjötrafiklagen (782/2019) 7 § 6 punkten och i bilaga 1 bilderna 2 och 3,
ändras 7 § 4 och 5 punkten, 9 § 1 och 2 mom., 11 § 2 mom., 19 § 1 mom., 33 och 41 §, 47 § 1 mom., 48 § 3 punkten, 49, 51 och 52 §, 54 § 2 mom., rubriken för 56 § och 56 § 4 mom., 90 §, 102 § 2, 3, 5 och 6 mom., 108 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., 109 § 1 mom., 112 § 1 och 3 mom., 115 § 3 mom. 1 och 3 punkten, 120 § 1 mom. 3 punkten, 123 § 1 mom. 8 punkten samt 124, 125 och 133 § och
fogas till 47 § ett nytt 4 mom., till 57 § ett nytt 2 mom., till 108 § 1 mom. en ny 5 punkt och till lagen nya 114 a, 115 a och 116 a § som följer:

7 §

Befälhavarens allmänna ansvar

Befälhavaren på en farkost ska se till att

4) farkosten är försedd med adekvata sjökort och nautiska publikationer, om den planerade färden förutsätter ruttplanering med anledning av färdens längd eller någon annan motsvarande orsak eller omständighet, och

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

5) personerna på en i 108 § avsedd farkost är iklädda sådana flytredskap som avses i 1 mom. 1 punkten i den paragrafen när vädret, sjögången, farkostens skick eller de övriga omständigheterna så kräver.

9 §

Tjänster för användning av kanaler och rörliga broar

För anordnandet av tjänster för användning av statens kanaler och rörliga broar ansvarar Trafikledsverket. För anordnandet av tjänster för användning av kanaler och rörliga broar som är i försvarsförvaltningens eller Försvarsfastigheters ägo eller besittning ansvarar dock Försvarsfastigheter. För anordnandet av tjänster för användning av övriga kanaler och rörliga broar ansvarar ägaren till kanalen eller den rörliga bron. Anordnaren av användningstjänster för en kanal eller en rörlig bro kan ingå avtal med en privat eller offentlig tjänsteleverantör som förbinder sig att tillhandahålla användningstjänster för kanaltrafiken inom ett visst verksamhetsområde.

Användningstjänster ska tillhandahållas jämlikt för alla farkoster med beaktande av de förfaranden som ska iakttas enligt 33 §. Vid tillhandahållandet av användningstjänster ska kraven på god förvaltning iakttas.

11 §

Iakttagande av sjötrafikreglerna och reglering av sjötrafik

Med en person som övervakar sjötrafiken avses en tjänsteman vid polisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen eller Transport- och kommunikationsverket till vars uppgifter det hör att säkerställa säkerheten och smidigheten i sjötrafiken eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller sköta sådana övervaknings- och regleringsuppgifter som anges i polislagen (872/2011), gränsbevakningslagen (578/2005) eller tullagen (304/2016). Med en person som reglerar sjötrafiken avses någon annan person som polisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen eller räddningsmyndigheterna i ett enskilt fall eller för en viss tid har förordnat att reglera trafiken på grund av en olycka, ett publikevenemang eller en tävling eller av någon annan motsvarande orsak eller för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Under Försvarsmaktens övningar samt i samband med territorialövervaknings- och oljebekämpningsuppdrag kan sjötrafiken även regleras av en militärperson som Försvarsmakten förordnat till uppdraget. Bestämmelser om övervakning av statens vattenområden som är i Forststyrelsens besittning finns dessutom i lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning (1157/2005).

19 §

Förhindrande eller avbrytande av farkosters färd

En person som övervakar sjötrafiken får hindra eller avbryta en farkosts färd eller trafik med en farkost, om farkosten inte uppfyller de krav som anges i 107 eller 108 § eller de föreskrifter som

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

meddelats med stöd av 107 § 3 mom. eller 108 § 4 mom. eller om farkostens fortsatta färd är för-
enad med en uppenbar risk för olycka, störande av allmän ordning eller risk för olägenhet för mil-
jön, eller om trafiken tillfälligt har avbrutits eller begränsats med anledning av behövligt bygg-
nadsarbete i en allmän farled eller tävlingar eller av någon annan motsvarande orsak eller om ett
beslut av Transport- och kommunikationsverket om regionala eller farkosttypsspecifika förbud
eller begränsningar gäller i vattenområdet eller om användningen av farkosten har förbjudits eller
begränsats i en slusskanal enligt 33 § 2 mom. Farkostens befälhavare är då skyldig att stanna far-
kosten.

— — — — —

33 §

Förfaranden som ska iakttas i trafik längs kanaler och via rörliga broar

Den som färdas med en farkost i kanaler eller via rörliga broar ska iaktta den omsorg och för-
siktighet som förutsätts enligt 5 § samt de förfaranden för ankomst, körordning och slussning som
gäller i fråga om kanaler och rörliga broar. Farkoster som deltar i räddningsverksamhet och far-
koster i polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets tjänsteuppdrag samt, om uppdraget krä-
ver det, Försvarmaktens farkoster har rätt att få tillträde till en kanal med slussportar före andra
farkoster.

Det är förbjudet att simma i kanaler och vid rörliga broar. Tillträde till slusskanaler kan förbju-
das eller begränsas vid färd med en viss farkosttyp, om kanalen inte kan anses vara tillräckligt sä-
ker för befälhavaren på farkosttypen i fråga, de personer som transporteras i farkosten eller själva
farkosten med beaktande av kanalens ålder och konstruktion samt de portar som används där.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om ankomsten till ka-
naler och rörliga broar och om de förfaranden som ska iakttas i fråga om dessa samt om annan an-
komstordning vid slussning än den som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter även om de krav som
gäller i fråga om användningen av farkoster och deras utrustning samt om i 2 mom. avsedda far-
koststyper i sådana slusskanaler där ett förbud mot eller en begränsning av användningen av far-
koststypen i fråga ska iakttas.

41 §

Behörighetskrav för befälhavare på nöjesfartyg och internationellt förarbrev för fritidsbåt

Befälhavaren på ett nöjesfartyg ska ha fyllt 18 år och ha ett internationellt förarbrev för fritids-
båt.

Villkor för erhållande av internationellt förarbrev för fritidsbåt är

- 1) minst 16 års ålder,
- 2) ett gällande körkort i minst grupp 1 enligt körkortslagen (386/2011) eller påvisande i enlig-
het med körkortslagen av att åtminstone de krav på förarens hälsotillstånd som gäller för grupp 1
har uppfyllts,
- 3) att den sökande uppfyller examenskraven i resolution nr 40, som meddelats av arbetsgrup-
pen för trafik på inlandsfarvatten vid FN:s ekonomiska kommission för Europa, för de vattenom-
råden och farkoststyper som nämns i resolutionen och dess bilagor; i enlighet med resolutionen de-

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

las vattenområden in i insjövattenområden och kustvattenområden; farkosterna indelas enligt drivkraft i typerna motordrivna och segeldrivna farkoster.

Den som ansöker om förarbrev för fritidsbåt ska visa att han eller hon uppfyller de examenskrav som avses i 2 mom. 3 punkten

1) i fråga om teoretiskt båtkunnande genom ett intyg utfärdat av en i 12 kap. i lagen om transportservice avsedd godkänd utbildningsanordnare inom sjöfarten eller en sådan anordnare av båtutbildning som följer upp sin utbildningsverksamhet och certifiering genom ett kvalitetssystem och vars kvalitetssystem för utbildningsverksamhet och certifiering har utvärderats antingen av Transport- och kommunikationsverket självt eller av en av Transport- och kommunikationsverket godkänd utomstående sakkunnig utvärderare högst fem år innan intyget daterats, eller

2) genom ett prov som ordnas av Transport- och kommunikationsverket, och

3) i fråga om praktiskt båtkunnande genom ett intyg utfärdat av en i 1 punkten i detta moment avsedd anordnare av båtutbildning eller utbildningsanordnare inom sjöfarten eller genom ett i 102 § i lagen om transportservice avsett förarbrev för hyresbåt eller på något annat tillförlitligt sätt.

Förutsättningarna för erhållande av internationellt förarbrev för fritidsbåt för motordrivna farkoster i kustvatten kan också uppfyllas genom ett sådant gällande förarbrev för lastfartyg eller passagerarfartyg som avses i 99 § i lagen om transportservice eller något annat gällande högre behörighetsbrev för däcksbefäl som är avsett för yrkesmässig sjöfart.

Det internationella förarbrevet för fritidsbåt ska medföras i original ombord på nöjesfartyget.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppfyllande av de examenskrav som avses i 2 mom. 3 punkten samt om utvärderingen av kvalitetssystemet och Transport- och kommunikationsverkets ordnande av prov enligt 3 mom.

47 §

Sjösäkerhetsanordningar

En sjösäkerhetsanordning är en fysisk konstruktion eller anordning som placerats på ett vattenområde eller en strand för utmärkning av en farled eller för reglering och tryggnad av sjötrafiken i övrigt, eller utgörs av virtuellt presenterad information om en säkerhetsanordning eller av en kombination av en fysisk säkerhetsanordning och virtuell information.

I stället för en fysisk säkerhetsanordning kan virtuellt presenterad information om säkerhetsanordningen användas tillfälligt när väderleksförhållandena eller andra omständigheter kräver det eller permanent, om Transport- och kommunikationsverket anser det vara ändamålsenligt i enlighet med 49 §.

48 §

Meddelande av föreskrifter om säkerhetsanordningar

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter

3) om egenskaper hos, krav på och användning av sjösäkerhetsanordningar och om uppförande, utsättning, ändring och avlägsnande av sådana samt om när dessa är i funktion.

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

49 §

Fastställande av allmän farled samt placering och avlägsnande av säkerhetsanordning

Utöver vad som i 10 kap. 2—4 § i vattenlagen föreskrivs om inrättande av allmän farled och i 5 § i det kapitlet föreskrivs om placering av säkerhetsanordningar ska tillstånd för fastställande av farled och placering av säkerhetsanordning sökas hos Transport- och kommunikationsverket. En förutsättning för att ansökan ska godkännas är att farleden och säkerhetsanordningarna är ändamålsenliga och inte äventyrar trafiksäkerheten och att uppgifterna om dem är tillräckliga. I beslutet om tillstånd ska anges villkoren för inrättandet, placeringen och underhållet av farleden och säkerhetsanordningarna. Sökanden ska lämna uppgifterna om farleden och säkerhetsanordningarna samt deras placering och färdigställande till Transport- och kommunikationsverket för införande i informationssystemen och anteckning på sjökorten.

En säkerhetsanordning som avses i 1 mom. får inte ändras eller avlägsnas utan tillstånd från Transport- och kommunikationsverket.

Om en säkerhetsanordning som avses i ett i 1 mom. avsett beslut är bristfällig eller vilseledande, ska Transport- och kommunikationsverket uppmana den underhållsskyldiga att reparera anordningen inom utsatt tid. Om anordningen trots uppmaning inte repareras, kan Transport- och kommunikationsverket reparera den på den underhållsskyldiges bekostnad.

Vid utmärkning av enskilda farleder får inte sådana sjösäkerhetsanordningar som avses i 47 § användas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de uppgifter som ska lämnas enligt 1 mom. och om hur de ska förmedlas.

51 §

Förtöjning vid säkerhetsanordning

Det är förbjudet att vid en sjösäkerhetsanordning som avses i 47 § förtöja en farkost, ett fängstredskap eller något annat föremål som äventyrar säkerhetsanordningens funktion.

52 §

Säkerhetsanordning ur funktion

Om en i 47 § avsedd sjösäkerhetsanordning inte fungerar på angivet sätt eller om en sådan anordning har försvunnit, blivit skadad eller förskjutits från sin plats eller av någon annan orsak är vilseledande, ska var och en som upptäcker detta anmäla det till Transport- och kommunikationsverket.

Riksdagens svar RSV 77/2021 rd

54 §

Placering av sjötrafikmärken och ljussignaler

— — — — —
För placeringen av sjötrafikmärken och ljussignaler i en allmän farled ansvarar huvudmannen för farleden, och för placeringen av sjötrafikmärken och ljussignaler i områden utanför en allmän farled ansvarar kommunen. För utmärkning av en korsande färjled och för placering av ljussignaler i färjleder ansvarar den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. För placeringen av märken som betecknar begränsad segelfri höjd, luftledningsmärken samt kabel- och ledningstavlor inklusive riktmärken ansvarar den som äger luftledningen, kabeln, ledningen eller den konstruktion som begränsar den segelfria höjden.
— — — — —

56 §

Placering och utformning av sjötrafikmärken och ljussignaler

— — — — —
Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om sjötrafikmärkens och ljussignalers placering, färger, konstruktion och dimensionering. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter också om användning av ljussignaler i trånga passager, i skarpa krökar, vid färjfästen för landsvägsfärjor, i korsningar mellan isvägar och farleder och i hamnområden samt om användning av signalkombinationer för ljussignaler.
— — — — —

57 §

Sjötrafikmärkens verkningsområde

— — — — —
Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utmärkning av verkningsområdet för sjötrafikmärken.
— — — — —

90 §

Luftledning

Med ett luftledningsmärke anges en luftledning som passerar över ett vattenområde. Märket kan placeras antingen på den högra stranden i förhållande till färdriktningen eller på vardera sidan av vattenområdet på stranden på den punkt där ledningen passerar över vattenområdet. Märket är försett med en figur som föreställer en blixtnedslag (figur 27). Märket används i kombination med märket begränsad segelfri höjd, som placeras ovanför luftledningsmärket. Om flera luftledningar förekommer i närheten av varandra, utmärks de yttersta ledningarna med en kombination av märket för begränsad segelfri höjd och märket för luftledning, och eventuellt dessutom med en hjälpskylt. I detta fall anges den säkra segelfria höjden under den lägsta luftledning-

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

en på märket för begränsad segelfri höjd. Luftledningsmärket används inte i kombination med märket för begränsad segelfri höjd då detta fästs på luftledningen.

102 §

Behandlingen av förbuds- och begränsningsärenden

Innan förbud eller begränsningar utfärdas ska den kommun vars område förbudet eller begränsningen gäller samt de myndigheter, sammanslutningar, ägare till vattenområden och andra som berörs av saken ges tillfälle att bli hörda. Transport- och kommunikationsverket ska delge framställan genom en offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen (434/2003).

Anmärkningar med anledning av framställan ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket inom 14 dagar från delfäendet.

Transport- och kommunikationsverket ska delge beslutet genom att iaktta vad som i 2 mom. föreskrivs om hörande med anledning av en framställan.

Transport- och kommunikationsverket ska i god tid innan förbudet eller begränsningen träder i kraft delge beslutet till den som gjort framställan, kommunen i fråga samt de tillsynsmyndigheter saken berör.

108 §

Farkosters utrustning

I en farkost som är försedd med motor eller i en farkost med en skrovlängd på över fem meter som är försedd med segel ska då den är i gång finnas följande funktionsdugliga utrustning:

4) en handbrandsläckare som årligen granskats på behörigt sätt, om farkosten har en förbränningsapparat, en inombordsmotor, en inom/utombordsmotor eller en utombordsmotor på mer än 25 kilowatt, förutom om det är fråga om en vattenskoter,

5) en maritim VHF-radiotelefon, om farkosten är ett nöjesfartyg och det är i trafik i ett område där det tillhandahålls fartygstrafikservice enligt lagen om fartygstrafikservice (623/2005).

Särskilda bestämmelser gäller för ljus och flytgasaggregat. Transport- och kommunikationsverket kan godkänna signallyktor som ska användas på farkoster, och återkalla redan givna godkännanden av signallyktor, om signallyktorna inte uppfyller föreskrivna krav.

109 §

Undantag från krav som gäller farkoster och deras utrustning

Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall av särskilda skäl bevilja undantag från de bestämmelser och föreskrifter som gäller farkosters konstruktion, motor, utrustning och

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

tillbehör, om detta inte medför fara för sjötrafikens eller personers säkerhet eller miljön och om tillämpningen av bestämmelserna eller föreskrifterna skulle vara uppenbart meningslös eller oskäligt besvärlig. Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl, på eget initiativ eller på ansökan, bevilja undantag som gäller farkosters utrustning och tillbehör även i fråga om en viss farkosttyp avsedd för sport eller fritidsverksamhet, om detta inte medför fara för sjötrafikens eller personers säkerhet eller miljön och om tillämpningen av bestämmelserna eller föreskrifterna skulle vara uppenbart meningslös eller oskäligt besvärlig.

112 §

Användning av en registreringspliktig farkost

En registreringspliktig farkost får inte användas i sjötrafik om den inte har förts in i det register som avses i 110 § 2 mom.

En registreringspliktig farkost som förs in från utlandet till Finland genom transportsegling behöver inte registreras före den förs in till Finland. Då ska farkosten emellertid registreras inom sju dagar från det att den förts in till Finland.

114 a §

Certifikat

Med certifikat avses en identifieringskod med begränsad giltighetstid som anger äganderätten till en farkost.

Farkostens ägare kan begära ett certifikat av Transport- och kommunikationsverket. Innehavaren av certifikatet kan under certifikatets giltighetstid i trafik- och transportregistret via en elektronisk förbindelse kontrollera förnamn och efternamn i fråga om farkostens ägare samt uppgifter om farkosten och dess motor. Den som begärt ett certifikat kan också återkalla certifikatet innan giltighetstiden löpt ut.

Om ägaren har begärt ett certifikat för en farkost, ska certifikatet överlämnas till den nya ägaren när farkosten övergår till den nya ägaren.

115 §

Ändringsregistrering

Ändringsregistrering förutsätter att Transport- och kommunikationsverket får utredning om ändringar som gäller

1) ägaren till eller innehavaren av farkosten eller dess motor,

3) farkostens eller dess motors överensstämmelse med kraven,

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

115 a §

Anmälan om överlåtelse

En farkosts tidigare ägare kan anmäla farkostens nya ägare för anteckning i registret som mottagare. Den tidigare ägaren ska då också anmäla farkostens överlåtelsedatum.

Farkostens tidigare innehavare kan anmäla att innehavet upphör och dagen för upphörandet för anteckning i registret.

Om farkostens tidigare ägare har överlåtit farkosten till någon som är okänd, kan Transport- och kommunikationsverket på den tidigare ägarens anmälan, efter att ha fått en tillförlitlig utredning om överlåtelsen, i registret göra en anteckning om att farkosten överlåtit till en okänd. Överlåtelsen av farkosten anses ha skett den dag Transport- och kommunikationsverket fått den tidigare ägarens anmälan och en sådan utredning om överlåtelsen som Transport- och kommunikationsverket anser vara tillförlitlig.

116 a §

Registreringsanmälan

Registreringsanmälan kan göras i Transport- och kommunikationsverkets elektroniska tjänst eller genom att lämna in anmälan till Transport- och kommunikationsverket. Den som gör registreringsanmälan eller dennes ombud kan även lämna in registreringsanmälan personligen till en avtalsregistrerare.

Den som gör en registreringsanmälan ska identifieras när denne personligen lämnar in en anmälan till en avtalsregistrerare. Den som gör anmälan i Transport- och kommunikationsverkets elektroniska tjänst ska identifieras med stark autentisering. Bestämmelser om stark autentisering finns i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

Till registreringsanmälan ska fogas behövliga utredningar om att de förutsättningar som avses i 114, 115, 115 a och 116 § är uppfyllda.

120 §

Sjötrafikbrott

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot

3) bestämmelserna i 7 § som gäller befälhavarens allmänna ansvar, med undantag för i 7 § 3 punkten avsedd annan utrustning än sådana räddningsvästar, flytplagg eller räddningsdräkter som krävs enligt 108 § 1 mom. 1 punkten och de krav på adekvata sjökort och nautiska publikationer som nämns i 7 § 4 punkten,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *sjötrafikbrott* dömas till böter.

Riksdagens svar RSV 77/2021 rd

123 §

Allmänna förseelser av befälhavare på en farkost

Befälhavaren på en farkost påförs en avgift för trafikförseelse på 70 euro, om han eller hon uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att iaktta

8) de i 34, 36 och 37 § avsedda skyldigheter som ska iakttagas i trafik längs kanaler och via rörliga broar och som gäller användning av segelbåt, anmälan av uppgifter om farkosten eller tobaksrökning och hantering av öppen eld.

124 §

Överskridande av fartbegränsning med farkost

För överskridande av fartbegränsning med farkost påförs den som uppsåtligen eller av oaktsamhet överskrider den högsta tillåtna fart som anvisas med sjötrafikmärke eller den farkostspecifika farten en avgift för trafikförseelse på 120 euro, om farten överskrider med högst den högsta tillåtna farten.

125 §

Registreringsförseelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder eller låter använda en farkost i strid med 112 § innan farkosten har införts i registret eller i strid med 118 § så att farkosten inte är försedd med registerbeteckning, eller försummar den i 117 § avsedda skyldigheten att medföra registreringsbeviset vid användning av farkosten, påförs en avgift för trafikförseelse på 70 euro.

Ägaren till en farkost påförs en avgift för trafikförseelse på 70 euro, om han eller hon uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att göra en i 114 § angiven registreringsanmälan om första registrering innan farkosten tas i bruk eller en sådan anmälan om slutlig avregistrering som avses i 116 §.

Ägaren till eller innehavaren av en farkost påförs en avgift för trafikförseelse på 70 euro, om han eller hon uppsåtligen underlåter att inom föreskriven tid göra en sådan ändringsregistrering som avses i 115 §.

133 §

Ändringssökande

Omprövning av i denna lag avsedda beslut får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut kan verkställas även om omprövning har begärts eller besvär anförts.

Riksdagens svar RSv 77/2021 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 1.6.2021

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare